

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК УМОВА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ШКОЛЯРА

У статті викладені основні функції соціального партнерства, схарактеризовано зміст виховної діяльності навчального закладу в системі соціалізації школярів.

Сучасна загальноосвітня школа поряд із навчальними й виховними завданнями, розв'язуваними в інтересах дитячого колективу своєї установи, ставить і вирішує проблеми навчання, виховання й культурної освіти дітей мікросоціуму, у якому вони перебувають, з урахуванням його інфраструктури, географічних особливостей, економічного й культурного розвитку. Адже сільська дитина теж має право на рівний доступ до якісної освіти, тому педагогічні колективи з огляду на виклики сьогодення, певні соціальні протиріччя свідомо ставляться до управління процесом соціалізації школярів. Розуміючи, що соціалізація – це якісно визначений спосіб життєдіяльності, який є втіленням внутрішніх якостей особистостей, звертається увага на виховання дитини, бо, володіючи соціальною активністю вона вибірково ставиться до зовнішніх обставин у процесі засвоєння соціального досвіду. Тому актуальним виступає питання створення сприятливих соціально-педагогічних умов входження дітей у соціум, серед яких визначальним, на наш погляд, є соціальне партнерство школи з усіма агентами соціального становлення особистості.

Про роль соціального партнерства у вихованні дитини у своїх наукових працях зазначають І.Д. Бех, І.Г. Єрмаков, Є.П. Голобородько, Л.Л. Качинська, П.П. Кононенко, О.В. Киричук, О.В. Кузьменко, Л.М. Назаренко, О.В. Сухомлинська, П.М. Щербань. За останні декілька років Ювілейнівська загальноосвітня школа I-III ступенів Цюрупинського району розробила та впровадила оригінальну структуру соціального партнерства, засобами якого й здійснюється успішна соціалізація неповнолітніх. За територіальним положенням школу відвідують діти сіл Дружнього, Ювілейного (Ювілейна сільська рада), Старої Маячки й Подо-Калинівки (Подо-Калинівська сільська рада). Тому співпраця із сільськими радами є одним із найважливіших напрямів у структурі. Це допомагає створити безпечний життєвий простір дитини, вчасно й ефективно впливати на стан родинного виховання. Ресурси сільських рад використовуються під час проведення різноманітних виховних

---

* © **Трембач Л.В.**

НА ДОПОМОГУ ПЕДАГОГУ

заходів, а також при вирішенні завдань функціонування та розвитку навчального закладу: спільні рейді по території Ювілейної сільської ради (місця відпочинку молоді, дискотеки); благоустрій території; участь у святкуванні Дня села; складання списку дітей, які проживають на території мікрорайону; спільне проведення спортивних свят і масових культурних заходів, залучення до навчання молоді, що немає загальної середньої освіти шляхом заочної форми навчання.

Виховання свідомого громадянина неможливе без співпраці з іншими навчальними закладами освітніх округів Цюрупинського району, наприклад, Брилівського та Новомаячківського. Разом із ними педагогічний колектив проводить спільні навчально-методичні семінари, тренінги, конференції, змагання.

Які б завдання суспільство ні ставило перед школою, але саме сім'я була, є і, мабуть, завжди буде найважливішим середовищем формування особистості і найголовнішим інститутом виховання. Без допомоги та підтримки батьків, їх глибокої зацікавленості, процес виховання й навчання не дасть необхідного результату.

Для становлення особистості дитини дуже важливим є вплив на неї соціального оточення, громадських та шефських організацій. Завдяки даній співпраці учні отримують достатньо знань про шкідливість та наслідки вживання наркотичних речовин, про шляхи розв'язання конфліктів, а педагогічний колектив отримує дієву спонсорську допомогу. З метою виховання здорового громадянина педагогічний колектив Ювілейнівської школи здійснює співпрацю з дитячою юнацькою спортивною школою; станцією юних техніків м. Цюрупинська; районним Центром дитячої та юнацької творчості та Центром дитячої та юнацької творчості м. Херсона, унаслідок чого підвищився виховний вплив різноманітних заходів: спартакіада, «Веселі старты», показові виступи, концерти, звіти художніх дитячих колективів, дослідницька діяльність школярів, організація подорожей, екскурсій, експедицій тощо.

Школі вдалося вибудувати творчі зв'язки з підприємствами-шефами. Це і фермерські господарства «Восход», «Ветров»; правління ВАТ «Іскра»; власні підприємці – колишні випускники, а також із сільською амбулаторією, Будинком культури, дошкільним навчальним закладом. Адже матеріально-технічне забезпечення життєдіяльності навчального закладу іноді є неможливим без сторонньої допомоги, тому тісна співпраця із шефськими та громадськими організаціями передбачає: шефство над конкретними учнівськими колективами, участь у виховних заходах, придбання меблів, канцтоварів,

НА ДОПОМОГУ ПЕДАГОГУ

спортивного інвентарю, проведення Дня сільського працівника, профорієнтаційну роботу з майбутніми випускниками, організацію відпочинку дітей, благочинних акцій до Дня св. Миколая та новорічних свят, спонсорську допомогу дітям.

Ми розуміємо, наскільки важливо виховувати в дітях національну самосвідомість, уміння осмислювати моральні та культурні цінності, історію, звичаї, обряди, символіку; систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, усвідомлювати відповідальність перед своєю нацією. У зв'язку із цим педагогічний колектив школи тісно співпрацює з ветеранськими організаціями: патріотичні акції, операції «Ветеран», «Турбота», «Обеліск», відзначення Дня Захисника Вітчизни та інших пам'ятних історичних дат.

Важливим аспектом формування національної самосвідомості особистості є виховання поваги до державної мови. Учнівський колектив школи є багатонаціональним, поряд з українцями навчаються: корейці, курди (езіди), росіяни, молдавани. Виховні заходи, які проводяться в школі, спрямовані на висвітлення історії українського козацтва. З метою виховання здорової особистості в навчально-виховному процесі ми запроваджуємо форми й методи виховної роботи, що лежать в основі козацької педагогіки. Щороку учні Ювілейнівської ЗОШ беруть участь у посвяті в джури та берегині організації українського реєстрового козацтва, представником якого на території сільської ради є вчитель трудового навчання, підполковник Корнієнко О.В., отаман Ювілейнівського коша, який нараховує вже 27 осіб.

Великий вплив на соціалізацію дитини здійснює освітнє середовище, у якому вона перебуває. Але слід визнати, що поміж інших джерел впливу на становлення й розвиток дитини (сім'я, однокласники, позашкільна освіта та інше) школа посідає домінуючі позиції, тож відповідальність на неї покладається більше, і можливостей перед нею відкривається більше. Тому завдання сільської школи на сучасному етапі розвитку освітньої системи полягає в тому, щоб, опираючись на загальнолюдські та національні цінності в навчально-виховному процесі, створювати сприятливе середовище впливу на дитячу душу. Гостро постає питання збереження в дітей психічного та фізичного здоров'я, задля чого використовуємо в навчально-виховному процесі здоров'язберігаючі технології, застосовуємо морально-етичні основи християнської культури як важливого чинника формування здорової гармонійної особистості, постійно співпрацюючи із Цюрупинською районною лікарнею, районною СЕС, сільською амбулаторією, ФАПами сіл

НА ДОПОМОГУ ПЕДАГОГУ

Дружного, Старої Маячки, співпраця з якими передбачає медичні огляди, рейди по перевірці санітарних норм, просвітницькі лекції лікарів, пропаганду здорового способу життя, підготовку дітей до туристичних походів та спортивного орієнтування, екскурсії. Особливої уваги потребують діти із кризових, асоціальних сімей, діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти-інваліди.

Проблемною ланкою є організація вільного часу підлітків і створення умов для культурного відпочинку сімей із дітьми шкільного віку. З метою створення організованих багатофункціональних культурних центрів педагогічний колектив школи підтримує тісні зв'язки з культурними установами району та області. Їх робота – це, насамперед, продумана система заходів, здійснення різного роду спортивно-розважальних, пізнавальних і оздоровчих заходів, спрямованих на розвиток творчих нахилів та здібностей школярів: консультації огляди літератури, книжкові виставки, бібліотечні уроки, тематичні бесіди, бібліографічні уроки, конференції, дослідницька діяльність, зустрічі із цікавими людьми, переписка, екскурсії, експедиції, засідання клубу вихідного дня, фольклорне свято «Свято Івана Купала», концертна діяльність. Як показує практика й наші спостереження, проведення цих заходів найбільш потрібно, коли перебування дітей мало контрольоване за межами школи протягом усього календарного року, а також під час вечірніх прогулянок.

Суспільство стикається із серйозними викликами, що впливають на його стабільність та розвиток: дитяча бездоглядність, безпритульність, підліткова злочинність, дитячий алкоголізм, наркоманія та вживання психотропних речовин, статева нестриманість, що призводить до зниження репродуктивного здоров'я та нездорового способу життя, тому проведення виховних заходів без співпраці із правоохоронними органами неможливе. З метою виховання культурного, освіченого та конкурентоспроможного випускника школи педагогічний колектив школи співпрацює з багатьма правоохоронними організаціями. Зміст діяльності нашої школи не обмежується організацією дозвілля й спортивно-оздоровчих заходів спільно з громадськими та шефськими організаціями, а має також ще інші важливі напрямки – освітній, культурно-просвітницький і консультаційний, які передбачають підготовку дітей до школи, розвиваючі ігри, психологічну діагностику готовності дитини до школи, заняття із психологом по соціальній адаптації, консультаційну допомогу педагогів і психологів батькам у питаннях виховання дітей, створення груп тимчасового перебування дітей (ГПД)

